

И при широкоформатните принтери новите технологии налагат всяка година да се опресняват знанията на работещите с тях.

Техникумите – Все повече извън прожекторите

Все по-малко ученици избират професионалните гимназии. Експертите са категорични, че интересът към тях се изчерпва с информационни технологии и туризъм. От 2000 г. насам са закрити 60 такива учебни заведения, а възпитаниците им са с над 50 000 по-малко. В момента в тези гимназии учат близо 140 000 младежи.

А истината е, че бизнесът има много повече нужда и реална полза от завършилите в тези училища, отколкото от многобройните випуски, които всяка година бълват езиковите или природо-математическите гимназии, да речем.

От просветното министерство са категорични, че за по-добра връзка между професионалното образование и практическото обучение са изключително необходими стажантски програми в реални производствени условия. И още нещо - да се гарантира на учениците, че ще се реализират бързо на пазара на труда, ако завършат професионална гимназия. ■

Знанията остаряват по-бързо от хората

Мия КАРАДЖОВА

„В условията на днешната икономика на знанието това, което печелите, зависи от това, което научавате.“ Думите са на Бил Клинтън.

Само спомен са 60-те години на миналия век, когато, завършвайки висше образование, човек можеше да разчита цял живот на наученото. Без да се налага да го опреснява поне 20-25 години. Днес знанията остаряват по-бързо от хората. Темпото е такова, че едва ли не веднага щом човек вземе дипломата си от ВУЗ, трябва да е готов за допълнително обучение и квалификация. Докато излезе от университетта, нещата вече са се променили.

Пилотно проучване на Българската стопанска камара (БСК) показва, че

най-бързо остаряват знанията (професионалните компетенции) на специалистите в сектора на информационните технологии - за около 4 години. Следват ги инженерите в производството (електроника, автоматизация, механика) - 7 години, финансовите специалисти и счетоводителите - 9-10 години.

Пробойни в познанията се появяват най-вече във връзка с възникващите всяка година нови технологии, промени в нормативната уредба и промени в стандартите за качество.

Работодателите коментират, че наемането е все повече покупка на знание, а не на часове работно време. Иновациите стават много по-важни от масовото производство.

„За да бъде в крак с времето, с новите технологии и продукти и за да мога да си върша работата, минавам през обучение в интернет поне веднъж или дори два пъти на всяко тримесечие. След това мога да се явя на тест и да получа сертификати.“

Освен това поне веднъж годишно се провежда и няколкодневен тренинг с мениджър в зала под формата на семинар.* Това разказа за „Преса“ служител на „Юлет-Пакард“ - една от най-големите корпорации в света в сферата на информационните технологии, известна с персоналните си компютри, сървъри и принтери. Тя има собствена система за обучение на персонала. За компанията в България работят 6000 души, а в целия свят служителите ѝ са близо 300 000.

Идеята на тренингите и обученията е работещите във фирмата да бъдат запознати в детайли със съответния нов продукт и да бъдат подготвени в ситуация, която симулира реалната, за работа с крайните потребители. Да разберат къде най-често бъркат клиентите при използването на въпросния продукт и кои са най-често задаваните въпроси. В компанията има строго дефиниран набор от знания и умения, които съответстват на дадена работна позиция. След като натрупа достатъчно сертификати, човек може да се продаде на друга компания навсякъде по света. ■

Наред с дипломите все по-голямо значение има самоусъвършенстването - роленето в компютъра също има роля в този процес.

Наскорко ученици от професионалната гимназия в Петрич конструираха говорещ и мръдащ главата си робот от бракувани авточасти.

Човек се учи, докато е жив

Сигурно доста българи са пропуснали факта, че наскорко правителството прие Национална стратегия за учене през целия живот 2014-2020 г. Т.нар. учене през целия живот, или трите „Л“ (от англ. life-long learning) е съвременната формулировка на старата мъдрост, че човек се учи, докато е жив.

Неспециалистите могат да надникнат и в Уикипедия, за да разберат за какво става въпрос. В основата се залага схващането, че т.нар. формално образование (образователната система и центровете за професионално обучение) е

само малка част от процеса на трупане на знания и умения.

Все по-голяма тежест има т.нар. неформално образование. Това са курсовете, частните уроци, семинарите, инструктажите на работното място и т.н. И на последно, но не по важност място, два т.нар. целенасочено самостоятелно учене - четене на вестници, списания и всякакви печатни материали, книги, учебници, работа с компютър, гледане на телевизионни образователни програми, посещение на музеи, културни и природни забележителности с екскурзовод.

В изпълнение на въпросната стратегия се очакват конкретни резултати: повече обхващане в предучилищна подготовка деца от 4-годишна възраст до постъпване в първи клас от 87,8% през 2012 г. на 90% през 2020 г.; намаляване на преждевременно напусналите училище от 12,5% на по-малко от 11%; увеличаване на дела на завършилите висше образование и на придобилите степен на професионална квалификация в областите „Информатика“, „Техника“, „Производство и преработка“ и „Архитектура и строителство“; повишаване на заетостта и др. ■